

яка постраждала від домашнього насильства, та примусові заходи у вигляді програми лікування розладів психіки та поведінки. Зазначене свідчить про те, що судова практика з цих питань в Україні ще слабо напрацьована.

7. Потерпілими від домашнього насильства переважно виступають жінки, серед яких, за сімейним та родинним статусом, від насильства більше страждають дружини (у тому числі колишні, цивільні та колишні цивільні), матері та співмешканки (колишні співмешканки). Із кола чоловіків найбільше страждають батьки.

8. Необхідно приділяти особливу увагу такій найбільш уразливій і незахищеній категорії потерпілих, як діти. Так, серед дівчаток жертвами насильства є доньки, онучки, малолітні сестри та малолітні падчерки; серед хлопчиків – переважно неповнолітні/малолітні сини. Вважаємо за необхідне визнавати неповнолітню/малолітню дитину, яка стала свідком насильства в сім'ї, жертвою домашнього насильства, яка повинна мати право на всі відповідні соціальні, медичні, психологічні та правові послуги задля захисту своїх прав, здоров'я та життя.

Діти, систематично спостерігаючи за актами насильства чи стаючи жертвами домашнього насильства, відчують постійний психологічний дискомфорт (з'являються страхи, фобії, депресії) і невпевненість у собі, безнадійність, провину чи бажання помсти; втрачають почуття самоповаги. У них з'являється бажання менше перебувати в сім'ї, що штовхає їх на вулицю в сумнівні компанії, до вживання наркотичних речовин чи алкоголю. А тому вони ризикують у майбутньому повторити вчинки своїх батьків і самим стати домашніми насильниками.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. У Мінсоцполітики озвучили статистику звернень через домашнє насильство в Україні. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-domashnie-nasylstvo-minsotspolityky/30970575.html> (дата звернення: 11.07.2021).

2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 11.07.2021).

3. *Какідзе А.* Не приватна справа: домашнє та сексуальне насильство щодо жінок на Сході України. Amnesty International, 2020. 128 с. С. 34. URL: <https://www.amnesty.org/download/Documents/EUR5032552020UKRAINIAN.PDF> (дата звернення: 11.07.2021). Із посилання на: Дудоров О., Хавронюк М. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України 2018 року). С. 78. URL: https://ukraine.unfra.org/sites/default/files/pub-pdf/FNOON_Komentar_A5.pdf?fbclid=IwAR0KjsA6kJGskRU26piONKtHjvRvVocsCwDuCeWxY4tndNPLF-Kh9xGVNw (дата звернення: 11.07.2021).

4. *Шазія Чодрі.* Доступ жінок до правосуддя: довідник для юристів-практиків. Підготовлено у рамках проекту, що спільно фінансується Європейським Союзом та Радою Європи. 2018. 42 с. URL: <https://tm.coe.int/methodology-womens-access-to-justice-ukr-pgg/16809c828d> (дата звернення: 11.07.2021).

5. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text> (дата звернення: 11.07.2021).

REFERENCES

1. U Minsotspolityky ozvuchyly statystyku zvernen cherez domashnie nasylstvo v Ukraini. "The Ministry of Social Policy Announced the Statistics of Appeals Due to Domestic Violence in Ukraine". URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-domashnie-nasylstvo-minsotspolityky/30970575.html>. (Date of Application: 11.07.2021) [In Ukrainian].

2. Criminal Code of Ukraine of April 5, 2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>. (Date of Application: 11.07.2021) [In Ukrainian].

3. *Kakhidze A.* Ne pryvatna sprava domashnye ta seksualne nasylstvo shchodo zhinok na Skhodi Ukrainy. “Domestic and Sexual Violence against Women in Eastern Ukraine Is Not a Private Matter”. URL: <https://www.amnesty.org/download/Documents/EUR5032552020UKRAINIENIAN.PDF> (Date of Application: 11.07.2021); With reference to: Dudorov O., Khavronyuk M. Responsibility for domestic violence and gender-based violence (scientific and practical commentary on the novels of the Criminal Code of Ukraine 2018). P. 78. Access by link: https://ukraine.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/FNOON_Kommentar_A5.pdf?fbclid=IwAR0KjsA6kJGskRU26piONKtHjvRvVocsCwDuCeoWxY4tndNPLF-Kh9xGVNw (Date of Application: 11.07.2021) [In Ukrainian].

4. *Shaziya Chodri.* Women’s access to justice: a handbook for legal practitioners. Prepared in the framework of a project co-financed by the European Union and the Council of Europe. 2018. 42 p. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text>. (Date of Application: 11.07.2021) [In Ukrainian].

5. Pro zapobihannia ta protydiu domashnomu nasylstvu : Zakon Ukrainy vid 07.12.2017 № 2229-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text> (Date of Application: 11.07.2021) [In Ukrainian].

UDC 343.9:343.226

Otsel Valentyna,
Research Officer of the State Research Institute MIA Ukraine,
Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0002-7708-1086

CRIMINOLOGICAL CHARACTERISTICS OF CASES OF DOMESTIC VIOLENCE (ART. 126-1 OF THE CRIMINAL CODE) IN UKRAINE

Research article presents the results of the analysis of decisions (sentences) made in 2019–2020 by the courts of the first instance in the regions of Ukraine for domestic violence (Article 126-1 of the Criminal Code); presents certain criminological characteristics of perpetrators and victims of domestic violence. It is noted that one of the priority tasks of combating domestic violence is to ensure the access of victims to justice, protection of their rights and punishment of the perpetrators. Legal practice shows that the existing administrative penalties for domestic violence are limited to fines, community service or administrative arrest (for a maximum of fifteen days) and have a weak punitive effect. There is little to stop the perpetrators, they continue to commit violence, their subsequent actions become more dangerous, and the lives of the victims are even more intolerable. In this regard, and in order to implement the adopted international legal instruments on the prevention of violence against women, domestic violence and combating these phenomena in 2017, the Criminal Code of Ukraine added Art. 126-1, according to which domestic violence is punishable by community service, arrest, restriction or imprisonment. In 2019, the trial of criminal proceedings under this article was initiated. In the scientific article, based on the analysis of decisions (sentences) made in 2019–2020 by the courts of first instance of Ukraine for domestic violence, it is determined, in which regions more sentences were passed, what form of violence is committed more often, what consequences it has for victims; whether the perpetrators were subject to restrictive and precautionary measures, which was imposed punishment. There are also some criminological characteristics of perpetrators and victims of domestic violence. In particular, it is noted that domestic

© Otsel Valentyna, 2021

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/np.2021.4\(54\).23](https://doi.org/10.36486/np.2021.4(54).23)

Issue 4(54) 2021

<http://naukaipravoohorona.com/>

violence is committed mainly by men (96.5 % of the total number of accused ones), women make up 3.5 %. Most offenders are the citizens of Ukraine and only a small number are natives of neighboring countries.

Regarding marital status, most abusers are officially unmarried (49.7 % of men, 2.1 % of women) and divorced (17.4 % of men, 0.7 % of women). 17.9 % of men and 0.4 % of women are officially married. There aren't any statistics on 11.5 %.

At the place of residence, family abusers are characterized by relatives and neighbors mostly “negatively” and “indirectly”. Only a small number are trusted: they are characterized as friendly, responsive, sociable and decent family members. It should be noted that not in all cases of domestic violence men are the the initiators of scandals and quarrels, women can provoke them as well.

Keywords: domestic violence, offender, victim of domestic violence, criminal liability, criminal case, court decision.

Отримано 12.10.2021